

3

SHOPPING-IV

TERMINI UN DEFINĪCIJAS

-
1. DAĻA. LIETOTĀJA INSTRUKCIJA
  2. DAĻA. DARBA SĀKUMS
  3. DAĻA. TERMINI UN DEFINĪCIJAS
  4. DAĻA. SISTĒMAS SASTAVDAĻAS
  5. DAĻA. PAMATATSKAITES

Oļegs Halatovs

BRIO EngineerinG
RĪGA, LATVIJA

E-Mail: brio@mailbox.riga.lv

[FTP://brio.riga.lv](ftp://brio.riga.lv)

WWW: www.briosys.lv

SHOPPING-IV

DATORU SISTĒMA

3.DAĻA TERMINI UN DEFINĪCIJAS

- 1. DAĻA. LIETOTĀJA INSTRUKCIJA**
- 2. DAĻA. DARBA SĀKUMS**
- 3. DAĻA. TERMINI UN DEFINĪCIJAS**
- 4. DAĻA. SISTĒMAS SASTAVDAĻAS**
- 5. DAĻA. PAMATATSKAITES**

© BRIO EngineerinG® Autortiesības aizsargātas. BRIO EngineerinG®, BRIO, logotips BRIO EngineerinG®, ShoppinG™, ir firmas SIA «BRIO ZRF» reģistrētās tirdzniecības markas.

1. PAMATDATI	4
1.1. SISTĒMAS ORGANIZĀCIJA.....	4
1.2. DATU BĀZES.....	4
1.3. DOKUMENTI.....	5
1.4. LAIKA PERIODI.....	7
2. PRECES UN KODI.....	8
2.1. PRECES	8
2.2. PREČU GRUPAS.....	8
2.3. PREČU TIPI	9
2.4. PREČU ATRIBŪTI.....	9
2.5. PREČU MĒRA VIENĪBAS.....	9
2.6. PREČU SVĪTRKODS (BAR - KODS) TOBAPOB	10
2.7. PREČU REZERVĀCIJA	10
3. CENAS UN NAUDA	11
3.1. CENAS.....	11
3.2. CENU LAPA.....	11
3.3. VALŪTAS.....	12
3.4. NODOKĻI.....	12
4. KLIENTI, BANKAS, FIRMAS	13
4.1. KLIENTI.....	13
4.2. DATI PAR KLIENTIEM	13
4.3. RAŽOTĀJI	14
4.4. FIRMAS	14
4.5. KONTAKTI.....	15
4.6. BANKAS	15
4.7. BANKAS - KORESPONDENTI.....	15
5. SISTĒMAS LIETOTĀJI.....	16
5.1. LIETOTĀJI	16
5.2. PĀRDEVĒJI	16
6. TIRDZNIECĪBAS IERĪCES	17
6.1. MAGNĒTISKĀS KARTIŅAS.....	17
6.2. TIRDZNIECĪBAS IERĪCE	17

1. PAMATDATI

1.1. SISTĒMAS ORGANIZĀCIJA

Dators serveris	Dators, uz kura atrodas sistēmas datu bāzes un uzstādīta programmatūra SQL Server. Uz šī paša datora var būt uzstādīta arī programmatūra SQL Client.
Dators klients	Gadījumā, ja ir daudz datoru sistēmā - dators, uz kura uzstādīta programmatūra SQL Client.
SQL Server	Programmu komplekss, kurš apkalpo Datu Bāzes. SQL Server nodrošina vienlaicīgu piekļūšanu pie vairākiem SQL Client datiem.
SQL Client	Programmu komplekss, kurš nodrošina sistēmas ShoppinG-IV programmām saņemt pieeju Datu Bāzei SQL Server..
Datu Bāze	Datne xxxxxx.gdb, kura satur sevī noteiktā veidā organizētu sistēmas ShoppinG-IV datu kopu. Doto datni apkalpo tikai SQL Server programmatūras.
Attālā (distancētā) vadība	Dotā iespēja atļauj speciālistiem, izmantojot internetu, veikt sistēmas administrēšanu un noskaņošanu no attālā datora. Piemēram: sistēmas administrators no centrālā firmas biroja, vai dienesta apkalpošanas darbinieki no BRIO Engineering.
Ajaunināšanas meistars	Sistēmas programmkomponents, kurš ļauj noteikt nepieciešamību un pareizi izvest programmatūras atjaunināšanas procesu.
Sistēmas informācija	Režīms, kurš atļauj izveidot datni ShopReport<Date>., kura satur pilnu informāciju par datora konfigurēšanu, par sistēmas programmatūras sastāvu, kļūdu protokola datni un lietotāja komentāriem. Daudzos gadījumos dotā datne, nodotā uz apkalpošanas dienestu, ievērojami atvieglos un paātrinās bojājumu meklēšanu un to likvidēšanu.
Kļūdu protokols Error.log	Īpaša datne GadsMensisDiena.log, kurā tiek ierakstītas sistēmas darba laikā parādījušās kļūdas. Kalpo servisa dienestam bojājumu meklēšanai un to izlabošanai.

1.2. DATU BĀZES

Datu Bāzu (DB) pārslēgšana	Sistēma atļauj operatīvi pārslēgties starp dažādām, savstarpēji nesaistītām datu bāzēm. Datu bāzes var būt izvietotas kā uz viena, tā arī uz dažādiem serveriem.
DB imports un eksports	Iespēja saņemt vai pārvest datus no sistēmas uz citām programmām, kuras neietilpst dotās sistēmas sastāvā.
DB saglabāšana	Datu bāzes rezerves kopijas izveidošana.
DB atjaunošana	Datu bāzes atjaunošana no saglabātās rezerves kopijas.
DB optimizācija	Datu bāzes optimizācija ar mērķi paātrināt tās darbu un iespējamo kļūdu likvidēšanai. Pēc savas būtības tās ir secīga operāciju Saglabāšana / Datu atjaunošana izpildīšana.
Datu bāzu aliase	Pieslēgšanās pie konkrētas datu bāzes parametru kopas nosaukums.

1.3. DOKUMENTI

Dokuments, maksājums	<p>Datu kopa, kura apraksta izmaiņas preču vai naudas stāvoklī vai kustībā sistēmā. Piemēram: Ienākošā pavadzīme, maksājuma uzdevums, norakstīšanas akts. Visas preču un naudas kustības sistēmā tiek veiktas tikai uz dokumenta pamata. Visi dokumenti tiek saglabāti sistēmas datu bāzē.</p> <p>Visi dokumenti sistēmā var atrasties divos stāvokļos: "Iegrāmatotie dokumenti" – Tie ir dokumenti, priekš kuriem visas aprakstītās tajos izmaiņas, naudas un preču stāvoklī, jau ienestas datu bāzē un ir sistēmas uzskaitē. "Neiegrāmatotie dokumenti" – Tie ir dokumenti, priekš kuriem visas aprakstītās tajos izmaiņas, naudas un preču stāvoklī, nav ienestas datu bāzē un nav sistēmas uzskaitē. Ja dokuments nav iegrāmatots, tad tas ir "melnraksta" veidā, kuru iespējams jebkurā momentā redaktēt vai vienkārši izdzēst, bez jebkādam izmaiņām uzskaites precizitātē.</p> <p><i>UZMANĪBU!!! Dokumentu "iegrāmatošanas" operācija vairākumā gadījumu ir neatgriežams process vai neatgriežams ar konkrētiem nosacījumiem. Sistēma neļaus nocelt iegrāmatošanu no dokumenta, ja nodaļā ir izmainījušies preču atlikumi.</i></p>
Elektroniskie dokumenti	Dokumenta kopija, kuru sistēma ir ģenerējusi īpašā formātā, ērtā, lai varētu nosūtīt ar dažādiem elektronisko līniju sakariem. Var tikt izmantota datu apmaiņai starp dažādu firmu un īpašnieku ShoppinG-IV sistēmām, lai būtu iespējams paātrināt ievadīšanu.
Dokumentu žurnāls	Sistēmā esošo dokumentu arhīvs. Visi dokumenti, kuri jebkad ir bijuši izveidoti sistēmā, tiek ievadīti un saglabāti žurnālā, no kura tos vienmēr var izvilkt darbam. Žurnālā tiek saglabāti kā "Iegrāmatotie" tā arī "Neiegrāmatotie" dokumenti.
"Iegrāmatotie" dokumenti	<p>Dokumenta iegrāmatošana – tā ir dokumentā aprakstīto naudas un preču stāvokļu izmaiņu ienešana sistēmā. Ja dokuments nav iegrāmatots, tad tas ir "melnraksta" veidā, kuru iespējams jebkurā momentā redaktēt vai vienkārši izdzēst.</p> <p>Dokumentu "iegrāmatošanas" operācija vairākumā gadījumu ir neatgriežams process. Sistēma neļaus nocelt iegrāmatošanu no ienākošās pavadzīmes, ja nodaļā ir izmainījušies preču atlikumi no šīs pavadzīmes, piemēram, preces pārdošanas vai pārsūtīšanas rezultātā.</p>
Dokumentu iekšējā numerācija.	Dokumenta numurs sistēmā. Tiek pašas sistēmas izsekots un piedēvēts, tiek ielikts atbilstoši ārējam numuram. Vairākumā gadījumu šis numurs lietotājam nav redzams.
Dokumentu ārējie numuri	Pie dokumenta izveidošanas sistēma piedāvā pirmo brīvo numuru priekš jauniem dokumentiem, bet vajadzības gadījumā var ievadīt arī citu vajadzīgo numuru. Sistēma kontrolē šos numurus un neļauj izveidot divus dokumentus ar vienādiem numuriem.
Atskaites	Dati par darba rezultātiem, saņemtie no sistēmas un pasniegtie noteiktā formā. Atskaites netiek saglabātas sistēmas datu bāzē, bet katru reizi tiek veidotas no jauna. Piemēram: atskaite par preču esamību nodaļā, preču kustība, atskaite par nepopulārājam precēm.
Bāzes atskaite	Veidlapa, kura satur kopējus visām atskaitēm elementus, un izstrādāta uz tās pamata.
Ienākošā pavadzīme	Dokuments, uz kura pamata tiek ievadīta prece sistēmā. Ienākšanas operācija tiek veikta uz iegrāmatotā dokumenta pamata "Ienākošā pavadzīme"
Izejošā pavadzīme	Dokuments, uz kura pamata preces no sistēmas tiek pārdotas pircējiem. Pārdošanas operācija tiek veikta uz iegrāmatotā dokumenta pamata "Izejošā pavadzīme"
Atgriešana piegādātājam	Preces atgriešanas operācija no veikala piegādātājam. Atgriešanas operācija tiek veikta uz iegrāmatotā dokumenta pamata "Atgriešana piegādātājam"

Atgriešana uz veikalu	Preces atgriešanas operācija no pircēja uz veikalu. Atgriešanas operācija tiek veikta uz iegrāmatotā dokumenta pamata "Atgriešana uz veikalu"
Pārvešana	Preces pārvešana starp iekšējiem klientiem, bez pārdošanas fakta veikšanas. Pārvešanas operācija tiek veikta uz iegrāmatotā dokumenta pamata "Preču pārvešana"
Norakstīšana	Preču norakstīšana. Norakstīšanas operācija tiek veikta uz iegrāmatotā dokumenta pamata "Preču norakstīšana"
Pārstrāde	<p>Pārstrāde – tas ir process vienas vai vairāku jaunu preču saņemšanai, no vienas vai vairākām esošajām precēm. Jauno un esošo preču sastāvs, kuras iesaistītas pārstrādē, nekur iepriekš nav aprakstīts (atšķirībā no ražošanas), bet tiek izveidots un izmantots tikai pārstrādes procesā..</p> <p>Piemēram: Dāvanas komplekts = Pakete +Kauss + Pudele + Pakalpojums</p> <p>Pārstrādes operācija tiek veikta uz iegrāmatotā dokumenta pamata "Pārstrāde". Sistēma nekontrolē preču izejošo un rezultāta preču sastāvu, tāpēc teorētiski var piecus televizorus pārstrādāt desmit cigarešu paciņās.</p>
Ražošana	<p>Ražošana – tas ir jaunas preces saņemšanas process (no kodu sastāva, kuras ir iekļautas tās sastāvā kā tās sastāvdaļas komponenti. Jaunas preces ražošana notiek tikai pēc iepriekš aprakstīta sastāva (UZZIŅAS/ PRECE/ SASTĀVS). Dokumenta "iegrāmatošanas" momentā, no atlikumiem tiek norakstīti preces komponenti, bet jaunā prece tiek uzrādīta jau saražotā produkta daudzumā.</p> <p><u>Piemēram:</u> Komplekts = 1*kafijas tase + 1*krējums + 1* pakalpojums</p> <p>Jaunās preces vienmēr ir iespējams izdalīt uz satāvdaļu precēm veicot pārstrādes procesu.</p>
Kalkulācija	Jau iepriekš sagatavots sastāvdaļu sastāvs priekš ražošanas. Kalkulācijā tiek norādīts, kādas preces un kādos daudzumos tiks ieliktas ražojamā precē.
Inventarizācija	Uz šī dokumenta pamata tiek veikta faktiskā preču daudzuma salīdzināšana ar preču daudzumu, esošo sistēmas uzskaitē (Teorētiskie dati). Pēc dokumenta "iegrāmatošanas", teorētiskais preču daudzums tiek pielīdzināts faktiskajam daudzumam. Inventarizācija vienmēr tiek veikta kādai konkrētai nodaļai.
Maksājums	
Izdevums	<p>Papildus naudas izdevumi, saistītie ar vienu vai vairākiem dokumentiem. Katram dokumentam var sastādīt un piesaistīt papildus izdevumu sarakstu ar to nozīmēm, izteiktajām konkrētajās summās.</p> <p>Paši izdevumi arī skaitās dokumenti un tiek glabāti izdevumu žurnālā.</p> <p>Izdevumu summas sadali uz visu dokumentu var veikt proporcionāli preču daudzumam un cenai. Izdevumi izmaina preču iepirkuma cenu atskaitēs, bet ne izejošajā dokumentā.</p>

Pārošana "mīnusā"	Ja īpaši noskaņo sistēmu, tā ļaus pārdot preces, pat ja to daudzums sistēmā ir vienāds ar nulli vai pat negatīvs!!! (Protams, ja dotās preces kods ir sistēmas uzziņās). Šajā gadījumā ar katru pārdoto preces vienību tās daudzums sistēmā palielināsies negatīvajā virzienā. Turpmāk, pie dotās preces ienākšanas, ienākošais daudzums kompensēs negatīvo atlikumu. Tas ir ērti tajā gadījumā, kad, piemēram, prece jau ir iznesta uz tirdzniecības zāli un tiek pārdota pircējiem, bet ienākošās pavadzīmes vēl nav noformētas.
Pārcenošana	Mazumtirdzniecības cenu izmaiņšana uz esošo preču atlikumu nodaļās. Pie pārcenošanas tiek izmainīta pārdošanas – mazumtirdzniecības cena uz precī konkrētajā nodaļā.
Pārdošanu no kases uzskaitē	Daudzi BRIO EngineerinG kases termināli ļauj sevī ielādēt daļu no datu bāzes preču pārdošanai bez sakara ar datoru sistēmu. Šajā gadījumā tie veic savu preču un naudas kustības uzskaiti. Turpmāk, pēc to pieslēgšanas datoram var ienest sistēmā visu par pārdošanu iekrāto informāciju.
Uzskaitē reālajā laikā.	Pie šā uzskaites veida visas preču pārdošanas darbības no tirdzniecības termināliem uzreiz tiek uzskaitītas atbilstošajos sistēmas dokumentos. Protams, šajā gadījumā kases termināliem jābūt pieslēgtiem datoru sistēmai.
Atliktā uzskaitē	Pie šā uzskaites veida visas preču pārdošanas darbības no tirdzniecības termināliem uzreiz netiek uzskaitītas atbilstošajos sistēmas dokumentos, bet ierakstītas atsevišķās datnēs (failos) (ja kases termināls pieslēgts datoram), vai kases termināla atmiņā (ja kases aparātam nav iespēju tirgot režīmā OFFLINE). Turpmāk, lai iegrāmatotu pārdošanu uzskaiti sistēmas dokumentos, ir jāpalaiž režīms PĀRDOŠANU NO KASES UZSKAITE. Šī procesa laikā, visas kases termināla veiktās pārdošanas tiek pārnestas uz sistēmu un izvietotas atbilstošajos dokumentos.

1.4. LAIKA PERIODI

Laika periodi	Sistēma ļauj sastādīt noteiktu laika periodu sarakstu. Piemēram – jaungada izpārdošana, vasarassvētki, brīvdienas. Turpmāk, kādu no atskaišu saņemšanai varēs atsaukties uz vajadzīgo periodu, tā vietā lai ievadītu atskaites sākuma un beigu datumu.
Laika perioda nosaukums	Jebkura burtu un ciparu kombinācija, kura apzīmē laika perioda nosaukumu.
Perioda sākuma datums	Perioda sākuma datums, ieskaitot šo datumu.
Perioda beigu datums	Perioda beigu datums, ieskaitot šo datumu.
Piezīme	Jebkura burtu un ciparu kombinācija, kura kura kalpo kā piezīme dotajam laika periodam.

2. PRECES UN KODI

2.1. PRECES

Prece	Jebkurš pārdodamais priekšmets, kurš pieprasa uzskaiti sistēmā
Īpaša prece - Pakalpojums	Īpašs preces veids. Atšķirībā no parastās preces, par pakalpojumu neeksistē atlikums un ieņēmums.
Preces kods	Ciparu kombinācija, viennozīmīgi identificē doto precī sistēmā. Preces kodā ir pieļaujami izmantot simbolus, bet šajā gadījumā preču pārdošana no kases termināliem, kuriem pieejama tikai ciparu koda ievadīšana, būs neiespējama. Ievadot jaunu precī sistēma patstāvīgi piedāvās jaunu kodu. Ja prece ietilpst kodu veidojošā preču grupas sastāvā, tad koda pirmie divi vai trīs cipari būs atbilstoši šīs grupas numuram. Ja prece ietilpst nekoduveidojošā preču grupas sastāvā, tad pirmie koda cipari tiks izvēlēti atbilstoši tuvāk izvietotās kodu veidojošās grupas kodam, izvietotās tajā pašā preču grupu koka zarā. Ja visas dotā zara grupas nekoduveidojošas, tad sistēma automātiski piesavinās brīvo numuru. Ievadot koda numuru sistēma kontrolē kodu sakritību un neļaus izveidot precī ar jau esošu kodu.
Preces nosaukums	Jebkura burtu un ciparu kombinācija, kura raksturo doto precī.
Nosaukums priekš čeka	Jebkura burtu un ciparu kombinācija (līdz 20), kura tiks izdrukāta uz kases termināla čeka.
Rezervētā prece	Prece, kuras konkrēts daudzums ir aizliegts pārdošanai.
Preces fotogrāfija	Preces attēls grafiskajā formātā *.bmp, *.jpg, *.ico, *.eml, *.wmf. Attēls tiek glabāts datu bāzē un var būt izmantots kataloga vai izvēlnes formēšanai.
Pieliktās preces	Preču saraksts, kuras konkrēti attiecas uz doto precī. Piemēram, baterijas, foto filmiņa, statīvi, kuri der priekš dotās preces - fotoaparāta.
Analogs	Jebkura burtu un ciparu kombinācija, vienāda priekš precēm, kuras var uzskatīt par analogām. Ļauj ātri piemeklēt iztrūkstošajām precēm aizvietošanu, ar citu precī, kurai ir tas pats analoga kods.
Preču atlikumi	Faktiskais preču daudzums, pēc sistēmas datiem.
Tilpums	
Preces multivide	Norāde uz datņu (failu) izvietojuma vietu, kuri satur informāciju par doto precī. Piemēram, reklamas ruļļi, fotogrāfijas, katalogi utt. Sistēmas datu bāzēs saglabājas tikai atsauces, bet nevis paši faili
Piezīme	Jebkurš teksts (līdz 250 simboliem), saistīts ar doto precī. Piemēram, tās apraksts vai lietošanas instrukcija.
Ražotājs	Firmas – preču ražotājas.
Prece no sastāvdaļām	Prece, kura savā sastāvā satur dažas citas preces. Preces var būt iekļautas sastāvā dažādās proporcijās. Veicot darbības ar tādām precēm sistēma seko arī visu tās sastāvdaļu kustībai. Iegulto preču daudzums nav ierobežots.

2.2. PREČU GRUPAS

Preču grupa	Preces, kuras ir apvienotas pēc kādu no pazīmju kopas.
Preču apakšgrupa	Katrai preču grupai var būt apakšgrupas. Iegulto apakšgrupu skaits nav ierobežots. Katrs apakšgrupu līmenis var būt ar savu pazīmju kopu un nesaturēt sevī mātes grupas pazīmes.
Preču grupas kods	Divi vai trīs grupas numura cipari. Šie cipari sastādīs jaunās preces, izveidotās dotajā grupā, koda pirmos ciparus. Grupas koda ciparu skaits ir nosacīts ar iestādīšanām, kuras ir bijušas veiktas sadaļā SERVISS / PARAMETRI / KOPĒJIE /PREČU GRUPAS GARUMS. Protams, grupa var būt vispār bez numura, ja tā nav kodu veidojoša.
Preču grupas nosaukums	Jebkura burtu un ciparu kombinācija, kura raksturo doto preču grupu.
Kodu veidojošā preču grupa	Grupā pazīme. Ja grupa ir kodu veidojoša, tad preces kodam, izveidotajam dotajā grupā, pirmie cipari būs tādi, kuri sakrīt ar dotās grupas numuru.

2.3. PREČU TIPI

Preces tips	Papildus pazīme precei, kura ļauj sistēmai uzskaitīt doto preci īpaši, atkarībā no tās īpatnībām vai tekošās likumdošanas prasībām. Sistēmā jebkurai no precēm var piesavināt vienu no 5 tiem: "Tabaka", "Alkohols", "Tara", "Naftas produkti", "Pakalpojums".
Preces tips "Tabaka"	Šī tipa preces sistēmā tiek uzskaitītas kā "Tabakas izstrādājumi". Par dotā tipa precēm ir ieviesti īpaši atskaišu veidi.
Preces tips "Alkohols"	Šī tipa preces sistēmā tiek uzskaitītas kā "Alkohols". Par dotā tipa precēm ir ieviesti īpaši atskaišu veidi.
Preces tips "Tara"	Šī tipa preces sistēmā tiek uzskaitītas kā "Tara". Piemēram, kastes, kuras ir jāatgriež piegādātājam.
Preces tips "Naftas produkti"	Šī tipa preces sistēmā tiek uzskaitītas kā "Naftas produkti". Par dotā tipa precēm ir ieviesti īpaši atskaišu veidi.
Preces tips "Pakalpojums"	Īpašs preces veids - "Pakalpojums". Atšķirībā no parastās preces, par pakalpojumu neeksistē ne preču ienākums, ne atlikumi.

2.4. PREČU ATRIBŪTI

Preču atribūti	Brīvi nozīmējami lauki, kuri satur kaut kādas ziņas par partijas vai konkrētas preces vienības īpašībām
Sertifikāts	Dokuments, kurš apstiprina kādu no preces īpašībām. Piemēram: alkohola sertifikāts.
Artikuls	Konkrēta preces eksemplāra īpašība. Piemēram: izmērs, augums, krāsa.
Sērijas numurs (Piemērs)	Dotās preces eksemplāra rūpnīcas sērijas numurs, kuru piesavinājis ražotājs.
Derīguma termiņš	Datums, pēc kura dotās preces kvalitāte netiek garantēta vai tiek aizliegta tās pārdošana.

2.5. PREČU MĒRA VIENĪBAS

Mervienība	Izmērīšanas vienība, ar kuru tiek izmērīts preču daudzums.
Nosaukums	Jebkura burtu un ciparu kombinācija, kura kalpo par mēra vienības nosaukumu.
Tilpums	
Koeficients	Koeficienta lielums, ar kuru tiek reizināta mēra vienība.
Zīmju skaits aiz komata	Zīmju skaits aiz desmitdaļas punkta, līdz kuriem ir jānoapaļo mēra vienības nozīmi. Tirdzniecības ierīces pārdojot preci seko šī parametra nozīmei un ja, piemēram, gabalprecei šis parametrs nebūs vienāds ar nulli, tad nejausi var pārdojot 2,5 televizorus.
Piezīme	Jebkura burtu un ciparu kombinācija, kura kalpo kā piezīme mēra vienībai.
Pazīme "P" ec noklusēšanas"	Ja dotais parametrs izstādīts, tad dotā mēra vienība tiks automātiski izvietota ievadot jaunus dokumentus.
Minimālais preču daudzums.	Preču daudzums (atlikums), kurš skaitās minimāli pieejamais. Sistēma atļauj saņemt atskaites par tādām precēm.

2.6. PREČU SVĪTRKODS (BAR - KODS) TOBAPOB

Preces svītrkods (Bar-kods)	Svītru kods (svītr-kods vai bar-kods) tas ir: ar datora palīdzību sagatavots grafisks attēls (līnijas un svītriņas) kādā no ciparu (vai burtu) secībām. Šos attēlus parasti etiķešu veidā piestiprina pie precēm un precī pārdodot nolasa ar svītrkodu skeneri, kas ievērojami paātrina un vienkāršo preces pārdošanas procesu. Katram preces kodam sistēmā var atbilst neierobežots svītrkodu skaits.
Preču daudzums svītrkodā	Preču daudzums, kuru ir jānoraksta precī pārdodot no kases termināla ar doto svītrkodu. To var izmantot, kad kāda no precēm tiek pārdota iepakojumos, bet uzskaitē jāveic par gabaliem. Piemēram: Svītrkods uz cigarešu paciņas var atšķirties no svītrkoda uz šo pašu cigarešu iepakojuma. Tāpēc, ja pārdot pēc svītrkoda paciņas, tad ir jānoraksta vienu paciņu, bet ja tiek pārdots pēc iepakojuma svītrkoda, būs jānoraksta desmit cigarešu paciņas.
Pakalpojuma svītrkods	Svītrkods (EAN-8,EAN-13,UPC utt.), uzliktais uz kāda no materializētajiem pakalpojumiem un paredzēts nolaišanai ar svītrkodu skeneri. Katram pakalpojumu kodam var atbilst vairāki svītrkodi.
Ārējais svītrkods	Oficiālais dotās preces svītrkods (EAN-8, EAN-13, UPC utt.), kuru piesavinājis ražotājs atbilstoši EAN International prasībām.
Iekšējais svītrkods	Preču svītrkods (EAN-13), noformētais ar sistēmas līdzekļiem atbilstoši EAN International prasībām. Priekš iekšējiem svītrkodiem kā obligātais noteikums ir cipara 2 esamība koda sākumā. Pie etiķetes izdrukas ar tādu svītrkodu, sistēma izmantos tās formēšanai masku. Šādas etiķetes nolaišanas laikā sistēma izmantos masku, lai atpazītu elementu saturu nolaišajam svītrkodam.
Iekšējā svītrkoda maska.	Iepriekš noformēto veidņu kopa, atbilstoši kuriem sistēma formēs pie izdrukas vai analizēs pie iekšējā svītrkoda etiķetes nolaišanas. Kā iekšējā svītrkoda sastāvdaļas elementi var būt sekojoši punkti: 'L' – cenu lapas lauks 'C' – preces koda lauks 'K' – skaita lauks (vesela daļa) 'D' – daudzuma lauks (desmitdaļas) '-' – jebkurš simbols Piemēri: "20LCCCCCKDDD", "21LCCCCCCCC-"

2.7. PREČU REZERVĀCIJA

Rezervētā prece	Pārdošanai aizliegts noteikts preču daudzums. Mēģinot pārdot doto precī sistēma paziņos, ka pārdodamais daudzums var samazināt rezervētās preces daudzumu. Atkarībā no sistēmas noskaņošanas tā var ignorēt rezervāciju, brīdināt vai pilnīgi aizliegt pārdošanai rezervēto precī.
Rezervētās preces daudzums.	Rezervētās preces daudzums.

3. CENAS UN NAUDA

3.1. CENAS

Cena	Dotās preces vienības vērtība izteiktā bāzes valūtā.
Bāzes mazumtirdzniecības cena	Piedāvājamā preces pārdošanas cena ar nodokli.
Bāzes iepirkuma cena	Piedāvājamā preces iepirkuma cena bez nodokļa.
Mazumtirdzniecības cena	Reālā preces pārdošanas cena ar nodokli.
Gala mazumtirdzniecības cena	Cena, kura saņemta no mazumtirdzniecības cenas, ņemot vērā visas atlaides un uzcenojumus.
Cena par vienību.	Cena = Bāzes mazumtirdzniecības cena / Tilpums. Parasti tādas cenas izmantošanas nepieciešamība rodas tad, kad sistēmas īpašnieks ved kādas preces uzskaiti vienā mērvienībā, bet atskaiti viņam vajag saņemt cenās, izejot no citas mērvienības. <u>Piemēram:</u> Alkohola pudeles cena, tilpums 0,7 litri - 2,5 Ls Alkohola mērvienība priekš vienas no atskaitēm - litros Cena par alkohola vienību (Litros) - $(2,5 / 0,7)Ls=3,75$ Ls
Algoritms: Iepirkuma cena no mazumtirdzniecības cenas, bez uzcenojuma	Iepirkuma cenas aprēķināšanas algoritms: Iepirkuma cena = (Bāzes mazumtirdzniecības cena) - Uzcenojums
Algoritms: Iepirkuma vidējā cena	Iepirkuma vidējās cenas aprēķināšanas algoritms (Visas cenas - iepirkuma). $= (Cena1 + Cena2 + \dots + Cena_{NN}) / NN$
Algoritms: Iepirkuma vidēji nolīdzsvarotā cena	Iepirkuma vidējās nolīdzsvarotās cenas aprēķināšanas algoritms (Visas cenas - iepirkuma): $= ((Cena1 * Daudzums1) + (Cena2 * Daudzums2) + \dots + (Cena_{NN} * Daudzums_{NN})) / (Daudzums1 + \dots + Daudzums_{NN})$
Iepirkuma pēdējā cena	Cena, par kuru prece tika iepirkta pēdējo reizi.
Realizācijas cena	Cena, kura saņemta no mazumtirdzniecības cenas, ņemot vērā visas atlaides un uzcenojumus.
Cena nodaļā	Cena, par kuru prece tiek pārdota dotajā nodaļā. Dažādās nodaļās uz vienu un to pašu preci var būt dažādas mazumtirdzniecības cenas.
Atlaide	Atlaide no preces mazumtirdzniecības cenas, izteikta procentos.
Maksimālā atlaide	Maksimālā atlaide no preces mazumtirdzniecības cenas, izteiktā procentos. Var būt uzstādīta dažāda priekš dažādiem pārdevējiem.
Uzcenojums	Uzcenojums preces mazumtirdzniecības cenai izteiktais naudas summā vai procentos.

3.2. CENU LAPA

Cenu lapa	Preču saraksts ar mazumtirdzniecības cenām. Viena un tā pati prece dažādās cenu lapās var būt ar dažādu cenu. Preci pārdodot var norādīt, par cenu no kuras cenu lapas ir jāpārdod dotā prece. Cenu lapa var būt piestiprināta kādam konkrētam klientam. Šajā gadījumā preču pārdošana dotajam klientam tiks veikta pēc cenām no cenu lapas, kura tam ir piestiprināta.
Nosaukums	Jebkura burtu un ciparu kombinācija, kura skaitās kā cenu lapas nosaukums.
Numurs	Cenu lapas numurs. Tiek izmantots preces pārdodot no kases termināliem vai noformējot izejošo pavadzīmi.
Pazīme "Aktīva"	Ja pazīme uzstādīta, tad doto cenu lapu sistēma var izmantot. Tādā veidā var izveidot un saglabāt neierobežotu cenu lapu skaitu, padarot par aktīvām tikai nepieciešamās lietošanai.

3.3. VALŪTAS

Bāzes valūta	Naudas vienība, kurā tiek veiktas visas naudas norēķinu kustības sistēmā.
Nosaukums	Jebkura burtu un ciparu kombinācija, kura skaitās par valūtas nosaukumu.
Papildus valūtas	Papildus naudas vienības, saistītās ar bāzes valūtas kursu. Papildus valūtas tiek izmantotas tikai noformējot konkrētas atskaites, izmantojot konkrēta datuma kursu.
Par cik	Valūtas kursu attiecību reizināšanas koeficients. Tiek izmantots ļoti lielu valūtas kursu gadījumā. Piemēram: 100 ITL=0,0425 LS.
Abreviatūra	Saīsināts dotās valūtas nosaukums, kurš kalpo meklēšanas atvieglošanai. Piemēram: LS, DEM, USD utt..
Valsts	Valsts nosaukums, priekš kuras dotā valūta ir bāzes valūta.
Valūtas kurss	Papildus un bāzes valūtas attiecība. Valūtas kursi par konkrētiem datumiem tiek glabāti datu bāzēs. Vajadzības gadījumā valūtas kursu var korektēt.
Kursa datums	Datums, uz kuru attiecas dotais valūtas kurss.
Oficiālais kurss	Valūtas kurss, ņemtais no valsts centrālās bankas.
Pirkuma komerciālais kurss	Papildus valūtas cena, izteiktā bāzes valūtā, par kādu to iepērk banka uz kādu konkrētu datumu.
Pārdošanas komerciālais kurss	Papildus valūtas cena, izteiktā bāzes valūtā, par kādu to pārdod banka uz kādu konkrētu datumu.

3.4. NODOKĻI

Nodoklis	Obligātie atskaitījumi no preces cenas, noteiktie ar likumdošanu.
Nodokļa nosaukums	Jebkura burtu un ciparu kombinācija, kura skaitās par nodokļa nosaukumu, ar kuru tiek apliktas preces. Dažādu nodokļu aprēķināšanas kārtība dažāda un ir atkarīga no valsts likumdošanas.
Nodokļa likme	Nodokļa lielums, izteiktais procentos no preču cenas.
Darbības sākuma datums	Nodokļa darbības sākuma datums, ja tas ir iepriekš noteikts ar likumdošanu.
Darbības beigu datums	Nodokļa darbības beigu datums, ja tas ir iepriekš noteikts ar likumdošanu. Sistēma beigs ņemt vērā nodokli, sākot no šī datuma tikai tajā gadījumā, ja uzstādīta pazīme "Nodoklis izbeigts".
Nodokļa numurs	Divzīmju nodokļa numurs. Šī iespēja ir paredzēta operatīvajam darbam uz kases termināliem, kuros paredzēta nodokļa izvēle pēc numura.
Pazīme "Nodoklis izbeigts"	Nodokļa darbības izbeigšanas pazīmes aktivizācija. Ja pazīme ir aktīva, tad dotā nodokļa darbība automātiski tiek izbeigta datumam iestājoties. Datums tiek norādīts laukumā "Darbības beigu datums".

4. KLIENTI, BANKAS, FIRMAS

4.1. KLIENTI

Klienti	Tirdzniecības dalībnieki, starp kuriem tiek veikta naudas un preču kustība un uzskaitē sistēmā.
Klientu grupas	Klienti, apvienoti pēc kādas no pazīmju kopas. Visus klientus var sadalīt grupās. Eksistē obligātās klientu grupas. Atkarībā no piederības vienai vai otrai obligātajai grupai, dati par klientu sistēmā tiks izmantoti dažādām vajadzībām. Katrai grupai var būt apakšgrupas. Apakšgrupu ligzdošana nav ierobežota.
Grupas nosaukums	Jebkura burtu un ciparu kombinācija, kura skaitās par grupas nosaukumu.
Obligātā grupa	Grupa, kurai obligāti ir jābūt klientu grupu sarakstā. Klientus, kuri ir iekļauti šajās grupās, sistēma kontrolē īpaši.
Iekšējie klienti	Klienti, par kuriem sistēmā tiek veikta preču un naudas atlikumu uzskaitē. Te tiek uzskatīts, ka šie klienti ir dotā tirdzniecības uzņēmuma sastāvdaļa. Piemēram, vaicāla nodaļas vai filiāles. Starp iekšējiem klientiem iespējama tikai preču pārvešana.
Ārējie klienti	Klienti var būt pieskaitīti pie vairākām grupām vienlaikus. Starp ārējiem klientiem un sistēmu ir iespējama tikai preču pārdošana un iepirkšana.
Piegādātāji	Ārējais klients, no kura sistēma saņem preces/naudu.
Pircēji	Ārējais klients, kurš saņem preces un naudu no sistēmas.
Ražotāju saraksta	Preču ražotāju saraksts, kura pārstāvis ir dotais ārējais klients.

4.2. DATI PAR KLIENTIEM

Nosaukums	Jebkura burtu un ciparu kombinācija, kura skaitās par dotā klienta nosaukumu.
Klienta kods	Simbolu kombinācija, kura kalpo kā klienta kods. Jaunu klientu ievadot sistēma automātiski ģenerē jaunu kodu. Automātiski ģenerēto kodu vienmēr var korektēt manuāli. Kodu redaktējot sistēma vienmēr kontrolē cita klienta esamību ar šādu pašu kodu un nepieļaus tā dublēšanu. Kods var sastāvēt no jebkuriem simboliem, bet ja tā sastāvā ir ne tikai cipari, tad var rasties problēma ar šāda koda ievadīšanu strādājot ar tirdzniecības ierīci.
LV-kods	Nodokļa maksātāja kods, ar kuru dotais klients ir pierēģistrēts nodokļu dienestā.
Cenu lapa	Cenu lapas numurs, piestiprinātais dotajam klientam.
Piezīmes	Jebkura burtu un ciparu kombinācija, kura kalpo kā piezīme.
Persona "Juridiska"	Dotā klienta pazīme, kura nosaka to kā juridiskās personas tipu.
Persona "Fiziska"	Dotā klienta pazīme, kura nosaka to kā fiziskās personas tipu.
Cenu uzstādīšana pēc iepriekšējās pārdošanas	Ja pazīme aktīva, tad noformējot izejošo pavadzīmi priekš dotā klienta, cenas par precī tiks ieliktas no pēdējā dokumenta.
Atlaide	Atlaide, kura tiks izvietota automātiski priekš dotā klienta dokumentu noformējot – izejošā pavadzīme vai preces pārdošana mazumtirdzniecībā.
Logotips	Klienta logotips. Tas ir attēlots kā noteikta izmēra grafiska formāta zīmējums. Ievadot jaunu logotipu parādās pieejamo formātu saraksts: *.bmp, *.jpg, *.ico, *.eml, *.wmf. Logotipu fails tiek glabāts pašā sistēmas datu bāzē, tāpēc mēs nerekomendējam izmantot pārāk liela izmēra logotipus.
Klienta grupas	Grupās un apakšgrupās, pie kurām tiek pieskaitīts dotais klients.
Adrese	Klienta atrašanās juridiskā vai fiziskā adrese.
Piezīme	Jebkura burtu un ciparu kombinācija, kura kalpo kā piezīme adresei.
Pazīme "Pēc noklusēšanas"	Ja pazīme aktīva, tad veidojot jaunus dokumentus dotajam klientam adrese tiks izvietota automātiski.
Kontakti	Klienta kontaktinformācijas saraksts
Ražotāji	Preču ražotāju saraksts, kura pārstāvis ir dotais klients.
Nosaukums	
Multivide	Norādes uz failu atrašanās vietu, kuri satur informāciju, attiecošos uz doto klientu. Piemēram, reklāmas ruļļi formātā *.AVI, katalogi utt. Datu bāzē saglabājas tikai norādes, bet ne paši faili!
Nosaukums	Glabājošās informācijas nosaukums dotajā failā.
Multivides fails	Faila nosaukums
Multivides piezīmes	Jebkurš teksts, kura kalpo kā multivides faila piezīme.
Klienta rēķini	Dotā klienta bankas norēķinu kontu saraksts.

Klienta norēķinu kods	Klienta norēķinu kods
Klienta norēķinu numurs	Klienta norēķinu numurs
Klienta banka	Bankas nosaukums, kurā atvērts klienta dotais norēķinu konts
Klienta valūta	Valūta, kurā atvērts klienta norēķinu konts
Klients "Pēc noklusēšanas"	

4.3. RAŽOTĀJI

Ražotāji	Firmas - preču ražotājas.
Nosaukums	Jebkura burtu un ciparu kombinācija, kura skaitās par dotā ražotāja nosaukumu.
Piezīme	Jebkurš teksts, kurš kalpo kā piezīme dotajam ražotājam.
Abreviatūra	Sāsināts dotā ražotāja nosaukums, kurš kalpo meklēšanas atvieglošanai.
Logotips	Ražotāja logotips. Attēlots kā noteikta izmēra zīmējums formātā *.bmp, *.jpg, *.ico, *.eml, *.wmf.
Multivide	Norādes uz failu atrašanās vietu, kuri satur informāciju, attiecošos uz doto ražotāju. Piemēram, reklāmas ruļļi formātā *.AVI, katalogi utt. Datu bāzē saglabājas tikai norādes, bet ne paši faili!!!
Pārstāvji	Norāde uz vienu vai vairākiem klientiem (no klientu saraksta), kuri ir dotā ražotāja pārstāvji.
Valsts	Jebkura burtu un ciparu kombinācija, kura skaitās par ražotāja valsts nosaukumu.
Kontakti	Dotā ražotāja kontaktinformācija.

4.4. FIRMAS

Firma	Viena vai vairākas juridiskās personas apvienotas ar kopējo uzskaiti vienotas sistēmas robežās. Jebkurš dokuments sistēmā ir obligātā kārtā noformēts ar firmas atribūtiem, priekš kuras tas ir bijis izveidots. Saņemot atskaites vai izskatot dokumentus vienmēr var papildus izfiltrēt tos pēc firmām. Firmu skaits sistēmā nav ierobežots.
Nosaukums	Jebkura burtu un ciparu kombinācija, kura skaitās par dotās firmas nosaukumu.
Pilns nosaukums	Jebkura burtu un ciparu kombinācija, kura kalpo kā piezīme dotajai firmai.
LV kods	Nodokļu maksātāja kods, ar kuru firma reģistrēta nodokļu dienestā.
Reģistrācijas numurs	Dotās firmas reģistrācijas numurs, kuru to ir saņēmusi reģistrējoties.
Piezīme	Jebkura burtu un ciparu kombinācija, kura kalpo kā piezīme firmai.
Pazīme "Pēc noklusēšanas"	Ja pazīme aktīva, tad veidojot jaunus dokumentus dotās firmas atribūti tiks izvietota automātiski.
Logotips	Ražotāja logotips. Attēlots kā noteikta izmēra zīmējums formātā *.bmp, *.jpg, *.ico, *.eml, *.wmf.
Kontakti	Dotās firmas kontaktinformācijas saraksts.
Norēķinu konti	Dotās firmas bankas norēķinu kontu saraksts.
Norēķinu konta kods	Firmas norēķinu konta kods.
Norēķinu konta numurs	Firmas norēķinu konta numurs.
Banka	Bankas nosaukums, kurā atvērts firmas dotais norēķinu konts.
Valūta	Valūta, kurā atvērts firmas norēķinu konts.

4.5. KONTAKTI

Kontakti	Kontaktinformācijas saraksts, kura attiecas uz doto klientu, banku, firmu, ražotāju utt..
Kontakta tips	Viens no <u>kontaktu slēptajās uzzinās</u> esošajiem kontaktu tipiem. Ir trīs standarta kontaktu tipi: Tālrunis, Elektroniskais pasts, Mājas lapas adrese internetā. Bez šiem trim kontaktu tipiem lietotājs var papildus izveidot viņam vajadzīgos kontaktu tipus. Ja kontakts pieder pie standarta tipiem, tad noklikšķinot divkārsī ar kursoru uz tā tiek palaists atbilstošais pielikums, uzstādītais operatīvajā sistēmā.
Kontakta tips – “Tālrunis”	Tālruņa numurs, ja vajadzīgs, iekļauj sevī arī pilsētas un valsts kodu.
Kontakta tips - “Elektroniskais pasts”	Elektroniskā pasta adrese internetā. Divkārsī noklikšķinot ar peles taustiņu uz šo adresi tiks izsaukts un uzstādīts datorā pasta dienests.
Kontakta tips - “Web-adrese”	Mājas lapas adrese internetā. Divkārsī noklikšķinot ar peles taustiņu uz šo adresi dators centīsies veikt savienojumu un ielādēt mājas lapu uzstādītajā pārlūkotājā (Browser).
Kontakta tips - “Citi”	Jebkurš kontakta tips vajadzīgais lietotājam. Piemēram: fakss, telekss utt.
Nozīme	Dotā kontakta nozīme. Piemēram, tālrunim - numurs.
Piezīme	Jebkura burtu un ciparu kombinācija, kura kalpo kā piezīme kontaktam.

4.6. BANKAS

Banka	Finansu uzņēmums, kurš veic operācijas ar ārējiem maksājumiem (Attiecībā uz sistēmu).
Bankas nosaukums	Jebkura burtu un ciparu kombinācija, kura ir dotās bankas nosaukums.
Bankas kods	Kods, ar kuru dotā banka ir pierēģistrēta valsts centrālajā bankā.
Korespondējošais rēķins Latvijas Bankā	Korespondējošais bankas rēķins valsts centrālajā bankā.
Adrese	Bankas pasta adrese.
Telekss	Bankas teleksa numurs.
SWIFT	Bankas kods pēc starptautiskās SWIFT sistēmas.
ABA	Bankas kods pēc starptautiskās ABA sistēmas
Kontakti	Dotās bankas kontaktinformācijas saraksts.

4.7. BANKAS - KORESPONDENTI

Banka - korespondente	Banka – rēķina īpašniece, atvērta kādā no citām bankām.
Bankas nosaukums	Jebkura burtu un ciparu kombinācija, kura ir dotās bankas nosaukums.
Latvijas Bankas kods	
Īpašnieka bankas kods	Kods, ar kuru banka – korespondente ir pierēģistrēta valsts centrālajā bankā.
Norēķinu konts	Bankas – korespondentes norēķinu konta numurs.
Adrese	Bankas – korespondentes pasta adrese.
Telekss	Bankas – korespondentes teleksa numurs.
SWIFT	Bankas kods pēc starptautiskās SWIFT sistēmas
ABA	Bankas kods pēc starptautiskās ABA sistēmas
Valūta	Valūta, kurā atvērta korespondējošais rēķins.
Kontakti	Dotās bankas - korespondentes kontaktinformācijas saraksts.

5. SISTĒMAS LIETOTĀJI

5.1. LIETOTĀJI

Lietotāji	Fiziskas personas, kuras savstarpēji sadarbojas ar sistēmu ar datora starpniecību.
Lietotāja vārds	Lietotāja vārds, ar kuru viņš būs sistēmas uzskaitē. Lietotāja vārda satāvā var būt tikai latīņu alfabēta burti.
Lietotāju vadība	Noskaņošanu sadaļa, kurā tiek noteiktas lietotāja iespējas darbā ar sistēmu. Pēc individuālās paroles ievadīšanas, lietotājs ir ierobežots savā rīcībā ar noteiktajām viņam iespējām. Nosakot jauna lietotāja tiesības var ņemt kā pamatu vienu no jau esšajām lomām.
Tiesības "Izvēlne"	Par katru lietotāju tiek glabāts pilns programmas izvēlnes punktu saraksts, ar atzīmēm par atļauju vai aizliegšanu katra konkrētā punkta izskatīšanai.
Tiesības "Piekļuve"	Par katru lietotāju tiek glabāts naudas un preču kustības pilns saraksts, ar atzīmēm par rīcības atļauju vai aizliegšanu. Iespējamās darbības: redaktēšana, izdzēšana vai pielikšana.
Lomas nosaukums	Simbolu kombinācija kura kalpo kā lomas nosaukums.
Lietotāju lomas	Iepriekš noformēto veidņu bibliotēka par lietotāju iespējām. Veidnes var izveidot patstāvīgi. Konkrētā lietotāja iespējas var tikt nozīmētas gan no esošā lomu saraksta, gan arī var būt izveidotas papildus.
Loma "Operators"	Loma, ar kuru lietotājs var piekļūt darbam ar preču kustību.
Loma "Administrators"	Loma, ar kuru lietotājs var piekļūt darbam ar preču un naudas kustību, kā arī pie parolu un personāla lomu nozīmēšanas.
Parole	Kombinācija no cipariem un burtiem, kura ļauj sistēmai identificēt lietotāju un nosacīt viņa tiesības. Paroles ir visiem lietotājiem. Pēc savas paroles ievadīšanas lietotāja rīcība ir ierobežota ar viņam piešķirtajām tiesībām.

5.2. PĀRDEVĒJI

Pārdevēji	Fiziskas personas, kuras savstarpēji sadarbojas ar sistēmu ar kases terminālu starpniecību.
Vārds, Uzvārds	Personīgā informācija.
Personas kods	Individuālais personīgais kods.
Piezīmes	Jebkura teksta informācija, kura kalpo kā piezīme dotajam pārdevējam.
Adrese	Pārdevēja mājas adrese
Tālrunis	Viens vai vairāki tālruņi, kuri attiecas uz doto pārdevēju.
Pārdevēja kods	Individuālais pārdevēja numurs, paredzētais priekš uzskaites sistēmā. Parasti šo parametru kases termināli BRIO Engineering fiksē.
Maksimālā atlaide	Maksimālā atlaide procentos, kuru dotajam pārdevējam ļauts pielietot pārdodot precī pircējiem. Parasti šo parametru kases termināli BRIO Engineering fiksē.
Pazīme "Cenas maiņa"	Ja pazīme aktīva, tad kases termināls ļaus dotajam pārdevējam mainīt preces cenu pārdodot preces pircējiem. Parasti šo parametru kases termināli BRIO Engineering fiksē.

6. TIRDZNICĪBAS IERĪCES

6.1. MAGNĒTISKĀS KARTIŅAS

Magnētiskās kartiņas	Kartiņa ar magnētisko līniju, uz kuras ierakstīta informācija.
Identifikācijas kartiņas	Magnētiskās kartiņas, kuras kalpo pārdevēju un sistēmas aparātūras lietotāju identificēšanai. Var būt izmantotas paroles vietā.
Iekšējās kartiņas	Magnētiskās kartiņas, kuras ir imitētas un tiek apkalpotas ar sistēmas līdzekļiem.
Ārējās kartiņas	Magnētiskās kartiņas, kuras ir ārējo banku imitētas un kuru apkalpošanai sistēma saistās ar atbilstošo banku.
Debeta kartiņas	Kartiņas (kā ārējās, tā arī vietējās) kuras atļauj veikt pirkumu tikai noteiktas summas robežās, kura ir uz klienta rēķina.
Kredīta kartiņas	Kartiņas (kā ārējās, tā arī vietējās) kuras atļauj veikt pirkumu tikai atļautā kredīta robežās.

6.2. TIRDZNICĪBAS IERĪCE

Kases termināli	Ierīces, kuras izpilda visas kases aparāta funkcijas, pieslēgtās sistēmai un atļauj pārdevējam pārdot preces pircējam.
Attālā ierīce	Tirdzniecības aparatūra, kuras darbam operatora līdzdalība nav nepieciešama. Dotā aparātūras klase var pieslēgties pie jebkura no sistēmas datoriem, saistītā ar serveri caur lokālo tīklu vai citu sakaru kanālu. Piekļuve datu bāzei un šīs aparātūras vadību veic īpašs sistēmas programmkomponents - programma Monitor. Šī pati programma ļauj paveikt aparātūras noskaņošanu un testēšanu. Piemērs: kases aparāti, svītru kodēšanas stacija, čeku printeri utt.
Lokālā ierīce	Tirdzniecības aparatūra, kuras darbam operatora līdzdalība ir nepieciešama. Dotā aparātūras klase var pieslēgties pie jebkura no sistēmas datoriem, saistītā ar serveri caur lokālo tīklu vai citu sakaru kanālu. Dotās aparātūras vadību operators veic tieši no galvenās sistēmas čaulas, kura tad arī nodrošina piekļuvi datu bāzei. Piemērs: kases aparāti autonomajā darbā, printeri svītrkodu etiķešu izdrukai, informācijas savācēja ierīce Jet-Bar utt.
Sistēmas ierīces.	Aparatūra, piekļuve kurai un vadība tiek veikta ar operatīvās sistēmas līdzdalību.
Kases aparāts	Elektroniska ierīce, ar kuras palīdzību tiek reģistrēta samaksa skaidrā naudā, ar bankas čekiem, debeta un kredīta kartēm par veiktajiem darījumiem, kā arī izrēķinās, un tiek reģistrēts nodokļa apmērs.
POS-termināls	Savstarpēji saistītu ierīču komplekss uz datora bāzes, ar kuru palīdzību tiek reģistrēta samaksa skaidrā naudā, ar banka čekiem, debeta un kredīta kartēm par veiktajiem darījumiem, kā arī izrēķinās, un tiek reģistrēts nodokļa apmērs.
Svītrkodu skeneris	Ierīce, kuru pieslēdz tirdzniecības aparatūrai vai sistēmas datoriem un paredzēta svītru kodu nolasīšanai. Skeneri paši atpazīst nolasītā svītrkoda tipu, dekorē to, pārbauda pareizību un nodod uz aparatūru jau simbolu veidā.